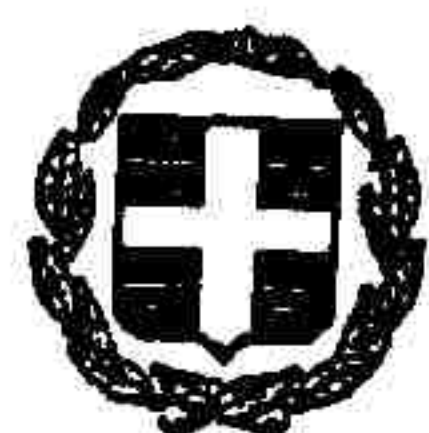

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 25-11-2013
Αριθμ. Πρωτ. : 193

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Θεσμικό πλαίσιο για τη βιολογική γεωργία»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 1937/24-9-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Ν. Φούντα**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το εθνικό σύστημα ελέγχου της χώρας μας βασίζεται στην αρ. 245090/06 (ΦΕΚ 157/τ Β) ΚΥΑ και εφαρμόζεται στα ακόλουθα γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας, εάν τα προϊόντα αυτά διατίθενται στην αγορά ή προορίζονται να διατεθούν στην αγορά:

- α) στα ζωντανά ή αμεταποίητα γεωργικά προϊόντα
- β) στα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα για χρήση ως τρόφιμα
- γ) στις ζωτροφές και
- δ) στο αγενές φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό και στους σπόρους για καλλιέργεια.

Τα μη εκτρεφόμενα ψάρια και θηράματα δεν θεωρούνται βιολογική παραγωγή. Εφαρμόζεται, επίσης, στις ζύμες που χρησιμοποιούνται ως τρόφιμα ή ζωτροφές.

Το εθνικό σύστημα ελέγχου της χώρας μας εφαρμόζεται για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στις δραστηριότητες οιαδήποτε σταδίου παραγωγής, παρασκευής και διανομής των ανωτέρω προϊόντων και απαρτίζεται από αρμόδιες δημόσιες αρχές και οργανισμούς, καθώς και ιδιωτικούς οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται στην ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Το εθνικό σύστημα ελέγχου αποτελείται από τις δημόσιες αρμόδιες αρχές (ΥΠΑΑΤ και ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) και τους ιδιωτικούς Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π).

Συγκεκριμένα :

Α. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Δ/νση Βιολογικής Γεωργίας) ασκεί την εποπεία του συστήματος ελέγχου των προϊόντων βιολογικής γεωργίας, πραγματοποιώντας εποπτικούς ελέγχους σε όλα τα στάδια του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής, αντικειμενικής και αξιόπιστης λειτουργίας του.

Β. Ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός (ΕΛΓΟ) - ΔΗΜΗΤΡΑ, ως αρμόδια αρχή επίβλεψης του συστήματος ελέγχου των προϊόντων βιολογικής γεωργίας, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

-Συντάσσει και υποβάλλει, μετά από αξιολόγηση, αιτιολογημένη γνώμη για την έγκριση ή την ανάκληση έγκρισης των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας (ΟΕ&Π).

-Διενεργεί τακτικούς ή αιφνιδιαστικούς ελέγχους:

- Στους εγκεκριμένους Οργανισμούς Ελέγχου & Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας.
- Στους επιχειρηματίες που έχουν ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου και δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, παρασκευή, εμπορία, αποθήκευση και εισαγωγή από τρίτες χώρες.
- Στους χώρους εμπορίας προϊόντων βιολογικής γεωργίας, σε κάθε σημείο λιανικής ή χονδρικής πώλησης. Οι έλεγχοι αφορούν στη διαπίστωση της σωστής χρήσης των ενδείξεων, των όρων και των λογοτύπων, καθώς και σε δειγματοληψίες για την ανίχνευση μη επιτρεπομένων από τον Ενωσιακό Κανονισμό ουσιών, επί των παραγόμενων προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης, φυτικών ιστών και οργάνων, εδάφους και ζωοτροφών.
- Σε εγκαταστάσεις επιχειρηματιών που δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης, όταν από ελέγχους που διενεργήθηκαν σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης ή σε εγκαταστάσεις συντήρησης ή αποθήκευσης, διαπιστωθεί χρήση όρων, ενδείξεων, σημάτων ή λογοτύπων κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να καταστεί σαφές ότι κανένα αγροτικό προϊόν δεν είναι δυνατόν να τεθεί σε εμπορία με αναφορές και ενδείξεις περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής του, πριν ελεγχθεί και λάβει τη σχετική πιστοποίηση από τους εγκεκριμένους πιστοποιητικούς φορείς που επιβλέπει ο ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ.

Παρατίθεται πίνακας με τους ελέγχους και τις επιθεωρήσεις που πραγματοποίησε ο ΕΛ.Γ.Ο - ΔΗΜΗΤΡΑ το 2012:

ΕΤΟΣ	2012
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	14
ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ	8
ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	18
ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	32

Παράλληλα, ελέγχονται και οι εισαγωγές από τρίτες χώρες, καθώς προϊόντα βιολογικής γεωργίας που εισάγονται απευθείας στη χώρα μας από χώρες εκτός Ε.Ε., δύναται να διατίθενται στην ελληνική αγορά μόνον εφόσον τους δοθεί η σχετική έγκριση από τον ΕΛ.Γ.Ο.- ΔΗΜΗΤΡΑ.

Γ. Οι ιδιωτικοί Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) προϊόντων βιολογικής γεωργίας εγκρίνονται ως φορείς ελέγχου και τους χορηγείται κωδικός έγκρισης κατόπιν αιτιολογημένης γνώμης του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ και έκδοσης σχετικής Υπουργικής Απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 27, παρ. 5, στοιχείο γ, του Καν.(ΕΚ) 834/07 του Συμβουλίου, προκειμένου να ανατεθούν σε έναν φορέα ελέγχου καθήκοντα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων, είναι απαραίτητη προϋπόθεση να είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πρότυπο EN 45011 ή τον οδηγό 65 ISO. Παρατυπίες ή παραβάσεις που τυχόν διαπιστωθούν από τους ΟΕ&Π, εξετάζονται από την Επιτροπή Παρατυπιών και Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ, όπως καθορίζεται στην ανωτέρω ΚΥΑ. Η απόφαση της επιτροπής καθίσταται οριστική με απόφαση του ΥΠΑΑΤ.

Οι εγκεκριμένοι ΟΕ&Π προϊόντων βιολογικής γεωργίας, στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου της ανωτέρω ΚΥΑ, πραγματοποιούν ελέγχους στις μονάδες παραγωγής, εμπορίας, παρασκευής, αποθήκευσης ή και εισαγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας από τρίτες χώρες. Οι έλεγχοι αυτοί ομαδοποιούνται ως ακολούθως:

α) Αρχικός έλεγχος που διενεργείται το αργότερο σε 60 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΕ&Π και επιχειρηματία.

β) Πλήρης έλεγχος για την επαλήθευση των συγκεκριμένων μέτρων και δεσμεύσεων που έχουν αποδεχθεί οι συμβαλλόμενοι με τον ΟΕ&Π επιχειρηματίες. Ο έλεγχος αυτός γίνεται, τουλάχιστον, μία φορά το χρόνο (εντός της καλλιεργητικής περιόδου των καλλιεργουμένων ειδών) ή εφόσον πρόκειται περί μονάδας ζωικής παραγωγής, εντός του έτους εκτροφής ή εφόσον πρόκειται για μονάδα παρασκευής, εντός της παρασκευαστικής περιόδου.

γ) Δειγματοληψίες για εργαστηριακή ανάλυση που γίνονται με βάση το καταρτισθέν από τους ΟΕ&Π πρόγραμμα δειγματοληψιών, για την

εργαστηριακή ανάλυση και ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών, επί των παραγόμενων προϊόντων, φυτικής και ζωικής προέλευσης, φυτικών ιστών και οργάνων, εδάφους, ζωοτροφών, σε ποσοστό τουλάχιστον 5% των ελεγχόμενων επιχειρηματιών. Τα κριτήρια βάσει των οποίων καταρτίζεται το πρόγραμμα των δειγματοληψιών είναι η επικινδυνότητα, το μέγεθος και η τοποθεσία της μονάδας, το είδος, το ιστορικό και τα κρίσιμα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και οι καταγγελίες των καταναλωτών.

δ) Αιφνιδιαστικές επισκέψεις ελέγχου, σε τυχαία βάση, πραγματοποιούνται επιπροσθέτως του πλήρους ελέγχου σε ποσοστό τουλάχιστον 10% επί των συμβεβλημένων επιχειρηματιών κάθε ΟΕ&Π, δίνοντας έμφαση σε ελέγχους επιχειρηματιών που παρουσίασαν, κατά το προηγούμενο έτος, σοβαρές παρεκκλίσεις, παρατυπίες ή και παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Παρατίθεται πίνακας με ελέγχους και επιθεωρήσεις που πραγματοποίησε το σύνολο των εγκεκριμένων ΟΕ&Π το έτος 2012:

ΕΤΟΣ 2012*			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
24997	24132	1048	81

Όταν οι ΟΕ&Π, κατά τη διενέργεια των ελέγχων που πραγματοποιούν στους συμβαλλόμενους επιχειρηματίες, διαπιστώνουν μη συμμορφώσεις, όπως αυτές περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, τότε, για Αποκλίσεις που είναι μη συμμορφώσεις ήσσονος σημασίας, επιβάλλουν απευθείας στον εν λόγω επιχειρηματία την εφαρμογή των απαραίτητων διορθωτικών ενεργειών και τα λοιπά μέτρα όπως αυτά περιγράφονται στη νομοθεσία. Όταν, οι ΟΕ&Π, κατά τη διενέργεια ελέγχων, διαπιστώνουν και καταγράφουν Παρατυπίες ή Παραβάσεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, οφείλουν να αποστείλουν άμεσα το πρακτικό ελέγχου στην Επιβλέπουσα Αρχή, η οποία μεριμνά για την αποστολή του στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων για περαιτέρω εξέταση της υπόθεσης και την τυχόν επιβολή κυρώσεων. Οι ΟΕ&Π οφείλουν να προβαίνουν άμεσα, κατά περίπτωση ή/ και σε συνδυασμό, ανεξάρτητα από την όποια κύρωση επιβάλλει η Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του άρθρου 10 της ανωτέρω ΚΥΑ στις παρακάτω ενέργειες:

- Μη χορήγηση πιστοποιητικού για τα παραγόμενα προϊόντα που επηρεάζονται από τη διαπιστωθείσα παρατυπία ή παράβαση.
- Αναστολή του πιστοποιητικού ή/και της άδειας χρήσης του Εθνικού Σήματος ή/και του Κοινοτικού σήματος ή /και βεβαιώσεων.
- Ανάκληση του πιστοποιητικού ή/και της άδειας χρήσης του Εθνικού Σήματος ή του Κοινοτικού σήματος ή/και βεβαιώσεων.
- Εισήγηση στην Επιβλέπουσα Αρχή για υποβιβασμό του σταδίου πιστοποίησης σε αγροτεμάχια, ζώα της εκμετάλλευσης, η οποία αξιολογεί και προωθεί τη σχετική εισήγηση στην Εποπτεύουσα Αρχή για έγκριση.

Σε κάθε περίπτωση, οι ΟΕ&Π ενημερώνουν άμεσα και όχι αργότερα από 5 ημέρες από την έκδοση της σχετικής απόφασής τους την Επιβλέπουσα Αρχή, η οποία αξιολογεί τη σχετική τεκμηρίωση και επιβλέπει την υλοποίησή της.

Η Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων έχει τη δυνατότητα να επιβάλει στους τυχόν παραβάτες επιχειρηματίες με απόφασή της διοικητικά μέτρα και πρόστιμα, όπως καθορίζεται στην ανωτέρω ΚΥΑ. Η απόφαση της επιτροπής κατά της οποίας δεν ασκηθεί ένσταση, καθίσταται οριστική με απόφαση του ΥΠΑΑΤ. Η ένσταση κατατίθεται στο ΥΠΑΑΤ (Δ/νση Βιολογικής Γεωργίας) και η εξέταση των ενστάσεων που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων είναι έργο της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων, η απόφαση της οποίας καθίσταται οριστική με απόφαση του ΥΠΑΑΤ.

Εκ των ανωτέρω γίνεται σαφές ότι στην Ελλάδα έχει θεσμοθετηθεί και ισχύει ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης της παραγωγής και της επισήμανσης των βιολογικών προσόντων που είναι σύμφωνο με τους Κανονισμούς της Ε.Ε.

Παράλληλα, το ΥΠΑΑΤ, αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου για το χρονικό διάστημα που έχει εφαρμοστεί, καθώς και τα προβλήματα που έχουν καταγραφεί, εκπονεί σχέδιο ΚΥΑ για την τροποποίηση της αριθ 245090/06 ΚΥΑ.

Όσον αφορά στην αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου για τη βιολογική γεωργία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, αυτό αποτελεί κοινή προσπάθεια και είναι αποτέλεσμα συνεργασίας όλων των Κρατών-Μελών και των αρμόδιων οργάνων της Ε.Ε. και δεν εξαρτάται από τη χώρα μας αποκλειστικά.

Τέλος, αναφέρεται ότι δεν έχει οριστικοποιηθεί η μελέτη αξιολόγησης επιπτώσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αναθεώρηση του βασικού Κανονισμού για τη βιολογική γεωργία και δεν έχει γνωστοποιηθεί τυχόν νέα πρόταση της Επιτροπής.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ραυτόπουλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Ν. Φούντα